

دیدگاه

بحران فلسطین در آینه حقوق

بین الملل

چندین دهه از جنایات اسرائیل در سرزمین‌های اشغالی می‌گذرد و محافل بین‌المللی بارها این جنایت‌ها را محکوم کرده‌اند. در آخرین رویداد، آفریقای جنوبی از اسرائیل به دادگاه لاهه شکایت کرده، اما این درحالی است که همچنان حملات صهیونیست‌ها علیه غیرنظامیان در نوار غزه با شدت بیشتری ادامه دارد. دادگاهی که در مورد جنایت‌های اسرائیل تشکیل شده، پرونده‌ای با شکایت ۵۲ کشور دارد. این دادگاه که در پی رأی مجمع عمومی در سال ۲۰۲۲ در مورد بحران فلسطین تشکیل شده، ۶ ماه طول می‌کشد که به سرانجام برسد. این مقدمه گزارشی است که خبرگزاری الجزیره درباره بحران فلسطین منتشر کرده و آن را از زاویه حقوق بین‌الملل مورد بررسی قرار داده است.

بنا به این گزارش، دادگاه تشکیل شده برای بررسی جنایات اسرائیل حکمی مشورتی و غیرالزام‌آور صادر خواهد کرد و نمی‌تواند اثر عملی در وضعیت فلسطین داشته باشد. اسرائیل از همین حالا اعلام کرده اعتباری برای حکم دیوان قائل نیست. با این حال، صادر کنند، این مسأله اثر مهمی در وضعیت جایگاه اسرائیل در افکار عمومی جهان خواهد داشت. این پرونده تنها بخش‌هایی از فلسطین را در برمی‌گیرد که بر اساس قوانین بین‌الملل از جمله آرای مجمع عمومی سازمان ملل متعلق به دولت آینده فلسطین است و تحرکات اسرائیل در آن بخش‌ها از نظر حقوق بین‌الملل بدون منطق قانونی است.

اسرائیل در کرانه باختری که به حکم مجامع بین‌المللی باید در اختیار دولت فلسطینی باشد، شهرک‌هایی ایجاد کرده و افراد خود را در آنها سکونت داده است. شهرک‌نشین‌ها به دسته‌ای از اسرائیلی‌های عمدتاً مسلح گفته می‌شود که به صورت داوطلبانه در شهرک‌های صهیونیستی سکونت دارند تا اشغال اسرائیل را تداوم بخشند. علاوه بر نماینده فلسطین، نمایندگان عربستان، آفریقای جنوبی و بلژیک نیز نسبت به این اقدامات اسرائیل انتقاد کردند.

اشغالگری اسرائیل از نظر قوانین بین‌المللی

ماده ۴۲ مقررات ۱۹۰۷ لاهه، اشغال را به این شکل تعریف کرده است: «سرزمین‌ها زمانی اشغال شده تعریف می‌شوند که عملاً تحت اختیار ارتش متخاصم قرار بگیرند.» از نظر قوانین بین‌المللی اشغال فقط در هنگام وجود درگیری مسلحانه مجاز است. در واقع، مقررات لاهه و کنوانسیون ژنو که از حقوق غیرنظامیان در جنگ دفاع می‌کند، اشغال مداوم را مجاز نمی‌داند. بر این اساس، اسرائیل به شکلی واضح قانون‌های بین‌المللی زیادی را زیر پا گذاشته است.

همچنین اسرائیل با حملات خود به رفح اجازه نمی‌دهد کمک‌های بشردوستانه به اندازه کافی به فلسطین برسد. کمک‌های ارسالی به فلسطین از گذرگاه رفح، بخشی از کمک‌هایی است که پیش از جنگ ارسال می‌شده، این در حالی است که در حال حاضر نیاز بیشتری به کمک‌های انساندوستانه وجود دارد. در این رابطه نماینده اعزامی سازمان ملل (UNRWA) به فلسطین گزارش داد هیچ‌گاه این سطح از گرسنگی را که در حال حاضر برای مردم فلسطین وجود دارد، تجربه نکرده بود. همچنین معاون برنامه جهانی غذای سازمان ملل گفته بود مردم غزه از گرسنگی در حال مرگ هستند.

آپارتاید علیه فلسطینیان

آفریقای جنوبی در جلسه‌های دادرسی دادگاه بین‌المللی دادگستری، اسرائیل را به انجام شکل افراطی آپارتاید علیه فلسطینیان متهم کرده است. البته آفریقای جنوبی در این ادعا علیه اسرائیل تنها نیست. براساس تعریف کنوانسیون بین‌المللی ۱۹۷۳ پیرامون مجازات آپارتاید، این جنایت از سه جزء تشکیل شده است: نخستین عنصر، تلاش برای حفظ سلطه یک نژاد بر نژاد دیگر است، عنصر دوم، ستم یک نژاد بر نژاد دیگر و عنصر سوم، اعمال غیرانسانی است.

بسیاری از کارشناسان معتقدند آن چه در فلسطین رخ می‌دهد یک آپارتاید است. دبیرکل سازمان عفو بین‌الملل از جمله کسانی است که این جنایت را آپارتاید می‌داند. او در سال ۲۰۲۲ گفته بود: «با فلسطینی‌ها حتی آنها که در خود اسرائیل زندگی می‌کنند به‌عنوان یک گروه نژادی پست رفتار می‌شود.»

این گزارش از سوی سازمان عفو بین‌الملل اظهار می‌داشت آنچه در اسرائیل رخ می‌دهد یک آپارتاید است. به گفته گروه آدالا - یک گروه حقوق بشری در اسرائیل - فلسطینی‌ها در سرزمین‌های اشغالی با ۶۵ قانون تبعیض‌آمیز روبه‌رو هستند. قوانین بین‌المللی دارای تقیمه‌هایی است که نمی‌تواند همه جنایت اسرائیل را پوشش دهد. در حالی که حضور اسرائیل در سراسر فلسطین اشغالگری است اما مجامع بین‌المللی فقط حضور اسرائیل در کرانه باختری و برخی نقاط دیگر را به‌عنوان اشغالگری صهیونیست‌ها تأیید می‌کنند. با این حال رژیم صهیونیستی حتی به همین قوانین ناقص نیز پایبند نیست و اشغالگری خود را تداوم می‌بخشد.

حالی بود که علاوه بر اینکه نتوانست گام مؤثری درباره آن بردارد با قدرت رو به افزایش میدانی و دیپلماتیک جمهوری اسلامی و احیای مناسبات ایرانی - عربی روبه‌رو شد و این امر وجه شکست آمریکا در جنگ اوکراین و مشارکتش در حملات نظامی کور اسرائیل در باریکه غزه را بیش از پیش برجسته کرد.

راه حل انتخاباتی «بایدن»

مسأله دیگری که پیرامون اجرای عملیات روانی از سوی دولت ایالات متحده در ضدیت با ایران مطرح است، الزام به جلب رضایت رژیم اسرائیل و لابی قدرتمند صهیونیستی به عنوان پشتیبان انتخاباتی هر دو جریان عمده سیاسی آمریکا است؛ رژیمی که در سال‌های انجام مذاکرات هسته‌ای از همه ظرفیت‌های خود برای جلوگیری از وقوع توافق و تزلزل در جبهه ضد ایرانی استفاده کرد و از سیاستمداران آمریکایی در ازای حمایت لابی یهود همراهی طلب نمود.

در چنین فضای راه‌حل دولت «بایدن» برای بی‌اثر کردن تبلیغات منفی رقیب در آستانه یک سال تا انتخابات ریاست جمهوری آمریکا و نیز رضای نگاه داشتن اسرائیل در تمام این مدت انجام و واسپاری پروژه‌های تبلیغات سیاسی - رسانه‌ای با محور ایران‌ستیزی و نیز ایجاد برخی رویارویی‌های ایذایی امنیتی - نظامی با ایران بوده است تا با این نقش آفرینی مستقیم و غیرمستقیم در پروژه‌های ضد ایرانی ادعای جریان رقیب مبنی بر شکست در برابر ایران را نفی کنند و بر نوعی قدرت‌نمایی پوشالی علیه ایران مانور بدهند. تبلیغات رسانه‌ای محافل رسانه‌ای وابسته به غرب پس از آغاز نبرد اوکراین و پس از آن جنگ غزه، بر محور ادعایی تأکید بر مشارکت ایران در هر دو بحران نظامی متمرکز بوده است؛ مشارکتی که بارها از سوی مقام‌های بلندپایه ایران رد شده است و کشورهای غربی اتهام زنده هم نتوانسته‌اند کمترین دلیل و سندی را پیرامون ادعاهای واهی خود ارائه کنند.

تغییر نظم

تا اینجا می‌توان روی آوردن دوباره محافل و نهادهای امنیتی غرب به اجرای سناریوهای نخ‌نمای ضد ایرانی را نتیجه این واقعیت دانست که جنگ اوکراین و ناکامی اسرائیل در جنگ غزه، مهر پایانی بر رویای حفظ سیطره و برتری ایالات متحده بر منطقه به شمار می‌آید.

این امر که از تغییر بزرگتری در روند در حال گذار مناسبات قدرت حکایت می‌کند، دوره‌ای است که مجموعه‌ای از آشفتگی و بی‌نظمی را تا زمان استقرار نظم جدید با خود یدک می‌کشد و می‌تواند بر سیاست مداخله‌جویانه آمریکا و هم‌پیمانان اروپایی‌اش در هزاران کیلومتر دورتر از مرزهای سرزمینی این کشورها مهر پایان بزند. در چنین فضای است که قدرت رو به تازید جمهوری اسلامی و شرکای آسیایی‌اش در کنار پیوند تهران با پایتخت‌های عربی می‌تواند به سدی در برابر زیاده‌خواهی‌های اسرائیل تبدیل شود و رویای این رژیم را برای به سرانجام رساندن پروژه عادی‌سازی رابطه با کشورهای عربی نقش برآب کند.

«ایران» ادعاهای اخیر محافل رسانه‌ای غرب مبنی بر ارسال موشک‌های بالستیک ایران به روسیه را بررسی می‌کند

بازگشت به سناریوهای نخ‌نما برای نجات «بایدن»

تکمیل کند؛ امری که سبب شده نقطه تمرکز ابزارهای دیپلماسی این کشور بار دیگر بر جنگ روانی علیه ایران و پیوند نزدیکی با روسیه متمرکز شود. این تلاش برنامه‌ریزی شده با هدف اثرگذاری بر رویکرد افکار عمومی جهان و منحرف کردن ذهن آنها از واقعیات صحنه بین‌المللی و آثار سیاستی است که آمریکا با حمایت از جنگ فرسایشی غزه در پیش گرفته و به کشتار هزاران نفر از مردم بی‌دفاع فلسطین منجر شده است. در همین راستا اجرای سناریوی عملیات روانی نیازمند بهره‌گیری از انواع اقسام شگردهای فریب برای اثرگذاری بر مخاطبان است که در شرایط کنونی توسط محافل رسانه‌ای و اطلاعاتی وابسته به کشورهای غربی بویژه خبرگزاری رویترز و شماری از رسانه‌های آمریکایی به مرحله اجراء در می‌آید. طراحان این عملیات، اهداف پیدا و پنهان خود را متناظر بر دو وجه سرپوش گذاشتن بر سیاست ناکام و خاورمیانه‌ای دولت آمریکا و از سوی دیگر تبدیل دو موضوع جنگ غزه و اوکراین به فرصتی برای ایجاد یک پرونده امنیتی جدید جمهوری اسلامی دنبال می‌کنند؛

ایران به روسیه و تکرار خبرهای بدون سند همکاری پیمای تهران و مسکو در روند جنگ اوکراین بازتاب یافته است، جدیدترین دست از تلاشی است که برای جبهه اسرائیلی - آمریکایی در تنش‌های جاری خاورمیانه صورت گرفته است؛ اتهاماتی که از فرط تکرار، مقام‌های آمریکایی و اوکراینی هم کوشیدند در نخستین واکنش‌های رسمی در برابر پرسش رسانه‌ها آنها را تأیید نکنند و ترجیح دهند که بار عملیات روانی علیه ایران تنها بر دوش رسانه‌های وابسته به این کشورها سوار باشد.

تلاش برنامه‌ریزی شده

بنابراین قابل انتظار بود که حمایت بی‌امسا و اگرایالات متحده از تل‌آویو در زمینه جنگی که موج اعتراضی گسترده‌ای را از سوی قریب به اتفاق کشورهای جهان و منطقه برانگیخته است، ناکامی‌های دولت آمریکا در پیگیری سیاست خارجی منطقه‌ای‌اش در قبال مناقشه اسرائیلی - فلسطینی و از سوی دیگر حل و فصل موضوع مذاکرات هسته‌ای با ایران را

گزارش

سیاست خارجی

همزمان با فروماندن واشنگتن و تل‌آویو و در جبهه نبرد غزه، دمیدن برآتش پروژه جنگ روانی این بازیگران علیه ایران نیز اوج گرفته است. چه سیاست خروج از منطقه و حل مشکل برجام به عنوان سیاستی که «جو بایدن» از ابتدا در جریان رقابت انتخاباتی‌اش با «دونالد ترامپ» مورد تأکید قرار داد حالا به پاسنه آشیل او تبدیل شده و محافل سیاسی و امنیتی وابسته به دولت آمریکا سعی دارند با فضاسازی تبلیغی و انجام اقدامات ایذایی، رئیس‌جمهور ناکام ایالات متحده را در مقابل جمهوری خواهان و بویژه جریان‌های ضد ایرانی از گزاره شکست در برابر ایران تبرئه کنند. خط خبری ادعایی که رویترز به عنوان پیش‌ساز رسانه‌های خبرساز غربی در روزهای اخیر دنبال کرده و در ادعای ارسال موشک‌های بالستیک

رؤیای از دست رفته واشنگتن

ترجمه

منبع: شورای آتلانتیک

فلسطین ساکت باشد». علاوه بر این، در جریان سفر ۵ فوریه اتوننی بلیتکن، وزیر خارجه آمریکا، به عنوان بخشی از سفر گسترده‌تر این دیپلمات به خاورمیانه با هدف کاهش تنش‌های منطقه‌ای، توقفش در ریاضی و رایزنی‌اش با محمد بن سلمان نشان داد ملاحظات عادی‌سازی از جمله موضوعاتی بود که در کانون بحث‌ها قرار گرفت.

معانفت اکثریت اعراب از په رسمیت

شناختن اسرائیل به نوشته شورای آتلانتیک به موازات سفر بلیتکن، انتشار داده‌های نظرسنجی سالانه افکار عمومی عرب گزارش می‌دهد که اکثریت فعلی اعراب از په رسمیت شناختن اسرائیل حمایت نمی‌کنند، به طوری که ۸۹ درصد از پاسخ‌دهندگان از ۱۶ کشور عربی، اسرائیل را دشمن خود می‌دانند.

پس از پنجمین سفر منطقه‌ای وزیر خارجه ایالات متحده از زمان آغاز جنگ غزه، وزارت خارجه عربستان به صراحت آنچه را که در طول ارتباطات دوجانبه با مقامات آمریکایی در دولت بایدن و ترامپ بیان شده بود، توضیح داد: «یادشاهی موضع قاطع خود را به دولت آمریکا اعلام کرده است که هیچ رابطه دیپلماتیک با اسرائیل نخواهد داشت مگر اینکه یک کشور مستقل فلسطینی در مرز ۱۹۶۷ به رسمیت شناخته شده و قدس شرقی به عنوان پایتخت آن لحاظ شود». بلیتکن این اظهارنظر را تأیید کرد و گفت عربستان سعودی

اعلام کرده که پیش‌بردار حل دو کشوری برای حل مناقشه اسرائیل و فلسطین حیثیت‌نما عادی‌سازی است. با این حال توافقنامه ابراهیم - که اسارات، بحرین، مراکش و سوودان در سال ۲۰۲۰ امضا کردند - چنین شرطی را در خود جای ندهاده بود. اگرچه درهای عادی‌سازی از زمان توافق آبراهام در سال ۲۰۲۰ باز بوده و این تمایل همچنان باقی است اما با این حال، هر اقدامی برای رسمیت کردن روابط دوجانبه بین ریاضی و تل‌آویو نمی‌تواند آنچه را که سعودی‌ها به طور مداوم در مورد راه‌حل دو کشور اعلام کرده‌اند، نادیده بگیرد. با نگاهی به پاییز ۲۰۲۰، مایک پمپئو، وزیر خارجه وقت آمریکا، همتای خود، شاهزاده فیصل بن فرحان، وزیر خارجه عربستان سعودی را ترغیب کرد که اسرائیل را به رسمیت بشناسد و گفت: «امیدواریم عربستان سعودی عادی‌سازی روابط خود را نسر در نظر بگیرد. پمپئو افزود که امیدوار است ریاضی رهبران فلسطینی از جمله تشکیلات خودگردان فلسطین به رهبری محمود عباس را تشویق کند تا به مذاکرات با اسرائیل بایزگردند.

شکل‌گیری موجودیت قانونی فلسطین

طی فرآیند عادی‌سازی سال ۲۰۲۰ هر دیپلمات با مقام رسمی ایالات متحده که به منطقه خلیج فارس رفت و آمد داشت، با موضع‌گیری‌های صادقانه همراه با عمل‌گرایی سنجیده در مورد پرونده فلسطین مواجه شد. در تابستان

تشکیل دولت فلسطین

در حالی که به نظر می‌رسد گفت‌وگوهای اسرائیل، آمریکا و عربستان درباره عادی‌سازی رابطه همچنان مطرح است اما تهدیدهایی پیرامون آن دیده می‌شود. آن دیده می‌شود. مقامات سعودی از جمله خاندان سلطنتی اعلان دارند که برای تحقق آشتی و عادی‌سازی، باید راهی فلسطین وجود داشته باشد.